

Kalkulator usług ekosystemowych wkrótce policzy wartość „pracy” drzew

2023-06-23

Projekt o nazwie „Kalkulator usług świadczonych przez drzewa miejskie” realizowany przez dr. Zbigniewa Szkopa z Uniwersytetu Warszawskiego jest obecnie konsultowany z potencjalnymi użytkownikami, min. z kilkunastoma miastami.

Jego celem jest utworzenie narzędzia, które na podstawie podstawowych danych na temat drzewa (np. gatunku, kondycji, obwodu, lokalizacji) pozwoli przeprowadzić profesjonalną wycenę ekonomiczną, ukazującą korzyści, jakie ono świadczy. Pozostałe dane wejściowe, niezbędne do wykonania analizy, będą automatycznie zaciągane z odpowiednich baz danych. Do 31 stycznia samorządy mogą zgłaszać swoje potrzeby w tym zakresie.

Czym są usługi ekosystemowe i jak je policzyć?

Bioróżnorodność można przeliczyć na konkretne korzyści finansowe. Przykładem takiego podejścia może być analiza amerykańskiego ekonomisty – Roberta Costanzy, który w 1997 r. opublikował w „Nature” informacje o korzyściach, jakie świadczą wszystkie ekosystemy na Ziemi. Były to przełomowe wyniki, które pokazały, że korzyści jakie ludzkość czerpie dzięki zróżnicowanym ekosystemom znacząco przekraczają sumę PKB wszystkich gospodarek krajowych. Kilkanaście lat później ten sam badacz wraz z zespołem wykazał, że mająca miejsce w latach 1997-2011 utrata części ekosystemów, bioróżnorodności i korzyści z nich płynących wyniosła kilkadziesiąt bilionów dolarów.

Powstający obecnie kalkulator skupia się na wycenie wartości usług ekosystemowych drzew. Zarządzającym wspólnymi dobrami samorządom pomoże on racjonalnie gospodarować publicznymi środkami, tzn. wybierać te inwestycje, których korzyści przewyższają koszty wdrożenia. Jest to o tyle ważne, że np. koszty budowy parku miejskiego są znane, ale trudno precyzyjnie policzyć korzyści finansowe jakie daje jego powstanie, dlatego są one często niedoceniane.

Analiza NIK sprzed kilku lat wykazała, że w polskich miastach często sadi się mniej drzew niż wycina. Eksperti wiążą to z postrzeganiem drzew jako wydatku, na który nie każde miasto stać. Dzięki wycenie usług ekosystemowych będzie można wykazać, że działania prośrodowiskowe cechują się wysoką efektywnością ekonomiczną, a zatem powinny być realizowane jako przynoszące wymierne korzyści mieszkańcom.

Metody stosowane do wyceny usług ekosystemowych opierają się zazwyczaj o tzw. rynki zastępcze. Patrząc przez pryzmat miejskich usług ekosystemowych wiemy na przykład, że zieleń miejska korzystnie wpływa na jakość powietrza. Wiemy też, że zła jakość powietrza powoduje koszty społeczne – wyższe wydatki na służbę zdrowia, mniejszą produktywność, szybsze niszczenie elewacji budynków itp. Te koszty można badać. Wykorzystując modele ekonometryczne, ekonomiści wyliczają o ile te koszty mogłyby zmaleć, gdyby wzrosła ilość zieleni w mieście. To tzw. metoda kosztów unikniętych, które można utożsamiać z wartością „pracy” drzew, jaką wykonują oczyszczając powietrze ze szkodliwych substancji.

W czerwcu 2022 roku powstała Krajowa Polityka Miejska do 2030 r., uznająca niwelowanie

skutków zmian klimatu jako jedno z głównych wyzwań, przed jakimi stoją polskie miasta. W dokumencie zaleca się wprowadzenie zmian legislacyjnych, które zapewnią konieczność kwotowego szacowania poziomu strat w zakresie usług ekosystemowych, w realizowanym przedsięwzięciu. Straty powinny być rekompensowane przez nowo tworzone elementy błękitno-zielonej infrastruktury, o wartości usług ekosystemowych nie mniejszej niż utrata wartości wynikającej z usunięcia zieleni na potrzeby realizacji inwestycji.

Widzimy zatem, że koncepcja wyceny miejskich usług ekosystemowych zaczyna być postrzegana jako niezbędny element efektywnego zarządzania zielenią miejską.

Więcej w serwisie [Teraz środowisko](#)